МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

илимий-методикалық журнал № 3/2

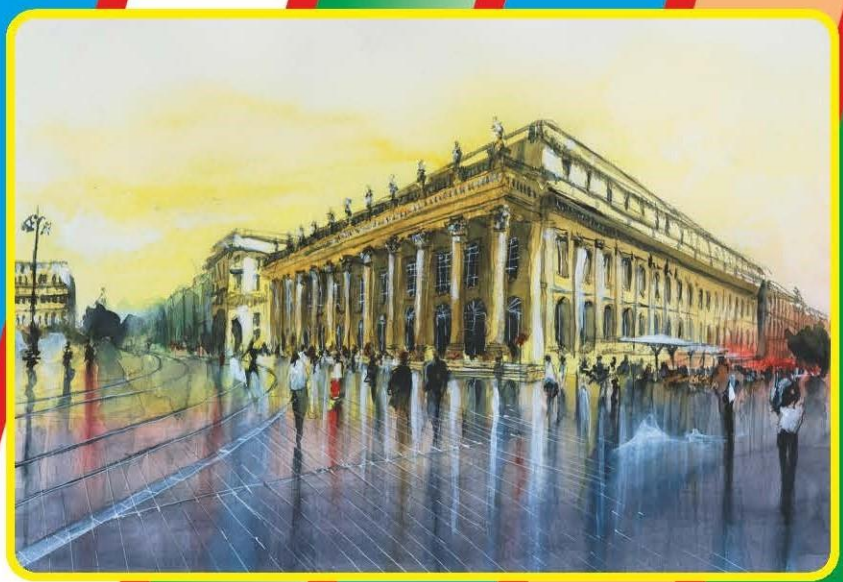

Нөкис - 2021

Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў

ISSN 2181-7138

№ 3/2 2021 жыл

Илимий-методикалық журнал

Редактор:
А. Тилегенов

Редколлегия ағзалары:
Мақсет АЙЫМБЕТОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ
Кеңесбай АЛЛАМБЕРГЕНОВ
Дилшодхўжа АЙТБАЕВ
Өсербай ӘЛЕЎОВ
Асқар ДЖУМАШЕВ
Кеңесбай ДАУЛЕТЯРОВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА
Батырбек КАИПБЕРГЕНОВ
Амангелди КАМАЛОВ
Сарсен КАЗАХБАЕВ
Гулмира КАРЛЫБАЕВА
Сабит НУРЖАНОВ
Уролбой МИРСАНОВ
Арзы ПАЗЫЛОВ
Зухра СЕИТОВА
Айдын СУЛТАНОВА
Тажибай УТЕБАЕВ
Ризамат ШОДИЕВ
Ойбахор ШАМИЕВА
Бекзод ХОДЖАЕВ
Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Гулрухсор ЭРГАШЕВА

Шөлкемлестириўшилер:
Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендириў Министрлиги, ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы

Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жанындағы Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының 25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды

Қарақалпақстан Баспа сөз ҳәм хабар агентлиги тәрепинен 2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды №01-044-санлы гуўалық берилген.
Мәнзил: Нөкис қаласы, Ерназар Алакөз көшеси №54
Тел.: 224-23-00
e-mail: uzniipnkkf@umail.uz, mugallim-pednauk@umail.uz
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz

Журналға келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жәрияланған мақалалардан алынған үзиндилер «Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў» журналынан алынды, деп көрсетилиўи шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледи. Мақалада келтирилген мағлыўматларға автор жуўапкер.

МАЗМУНЫ

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ, ТАСВИРИЙ САНЪАТ

Ҳожиев Р. Б., Норбоева Д.О. Ёшлар ижтимоий фаоллигини ривожлантириш концепциялари 4
Ismatov U.Sh. Bo‘lajak tasviriy san’at o‘qituvchilarini turli grafik materiallarda ishlashga o‘rgatish (tempera bo‘yog‘i misolida) 12
Berdiyorov O. Tasviriy san’at va chizmachilik darslarida o‘quvchilar duch keladigan ayrim masalalarning amaliy faoliyatdagi yechimlari 15
Baymetov B.B. ,Xamroqulova M. Talabalarni boshshaklini tasvirlashga o’rgatishda konstruktiv qurilish qonuniyatlaridan foydalanish texnologiyalari 18
Abduxamidov S.M.,Shadiyev A.Ya. Sog‘lom turmush tarzini shakllantirishda jismoniy tarbiya va sportning bugungi kundagi o‘rni 22
Ismatov U.Sh. Rangtasvir mashg‘ulotlarida maishiy janrning ifodalanishi 25
Марасулова И.М., Зулфиев Р.Н. Ўқувчилар таълим-тарбияси жараёнида тасвирий санъат ўқитувчисининг ўрни 28
Абдуллаева Г.С. Формирование ключевых компетенций у студентов с особыми образовательными потребностями через применение ИКТ 31
Мухитдинова М.С. Нутқида оғир нуқсони бор болалар билан коррекцион-ривожлантирувчи ишларни олиб боришда мусиқа машғулотларнинг имкониятлари 35
Султанов Х.Э., Марасулова И.М., Юнусова К.Ҳ. Педагогик инновацион кластери: Чирчиқ тажрибасининг илк натижалари 37
Султанов Х.Э., Махмудов М.Ж. Ўқувчиларни тасвирий санъат фанига қизиқтиришдаги ўқитувчининг маъсулияти 42
Kayumov X. A., Ko‘kiyev B .B. Quruvchi muhandislarni tayyorlashda muhandislik grafikasi ta’limini kompyuter texnologiyasi bilan integrasiyalash 46
Махмудова М.Т. Развитие музыкальной тематики и ее актуальность в изобразительном искусстве Узбекистана 48
Марасулова И. М. Эстетическое воспитание молодежи для общества 52
Sobirov S.T. Bolalar uchun nashrlarda illyustratsiyalarning vazifalari 54
Sobirov S. T. Talabalarda yuksak axloq, kasbga sadoqat kabi insoniy fazilatlarni shakllantirish va ma’naviy-ma’rifiy ishlar samaradorligini oshirishda to‘garaklarning o‘rni 59
Муратов Х. Х. Ўқув жараёнида мустақил таълимни ташкил этиш ва бошқаришнинг долзарблиги 61
Атаханова С.О. Масофали ўқитиш технологиясининг чизмачиликни ўқитишдаги амалий аҳамияти 65
Атаханова С.О. Чизмачилик фани бўйича ўқувчиларнинг билиш фаолиятини фаоллаштиришда муаммоли таълим технологиясидан фойдаланиш омиллари 69
Султанов Х.Э. Таълим муассасалари ҳамкорлигининг кластерли моделини ташкил этиш 73
Ko‘kiyev B.B. Yordanchi proyeksiyalash usulidan foydalanib yaqqol tasvir qurish 76
Махмудова М.Т. Влияние музыки на изобразительного искусства 81
Махмудова М.Т. Роль и значение музыки в воссоздании изображения 85
Ko‘kiyev B. B., Mahmudov M. J. Ijodkorlikni rivojlantirish chizama geometriya fani misolida 88
Ko‘kiyev B. B., Qozoqboyeva D. T. Yordamchi proyeksiyalash usuli orqali yechiladigan masalalar 91

Jumayev I.O. Chizmalarni AutoCAD dasturida chizishda dasturning mavjud murakkabliklarini qo'lda chizishga moslashtirish (o'rgatish) usullari 94
Jumayev I.O. Muhandislik grafikasi fanlarida uch o'lchamli fazoni Auto CAD dasturidan foydalanib qo'llash usullari va ahamiyati 99
Xalimov M., Bekqulov Q. Chizmachilik fanini o'qitishda interaktiv metodlarni qo'llash zaruriyati 102
Bekqulov Q.Sh. O'quvchilar yo'l qo'yadigan tipik xatolarni tizimga solish va prognoz qilish oldini olish choralari 105
Bekqulov Q.Sh., To'laganova H. Muhandislik grafikasi fanlarida talabalar chizma bajarishda yo'l qo'yadigan tipik xatolar 107
Bekqulov Q.Sh., To'laganova H. Chizmachilik fanidan o'quvchilarning fazoviy tasavvurini oshirishda tugallanmagan chizmalardan foydalanish 111
Bekqulov Q.Sh., Boizaqova Sh.A. Muhandislik grafikasi fanlarini boshqa fanlar bilan bog'liqligi 113
Boizaqova Sh.A., Bekqulov Q.Sh. Ko'rinishlar mavzusni tushuntrishda detal modelini o'ziga qarab o'rganishning ahamiyat 117
Анкабаев Р. Т. Тасвирий саънатда машғулотларида иллюстрация ўргатишнинг аҳамияти 120
Бахриев И.С. Бўлажак тасвирий санъат ўқитувчиларини касбий тайёрлашда композиция фанининг назарий асослари 122
Атажанова Р. Р. Возможности уроков изобразительного искусства в развитии творческих способностей младших школьников 126
Бахриев И.С. Бўлажак тасвирий санъат ўқитувчиларини касбий тайёрлашда композиция фанини ўқитилишининг амалиётдаги ҳолатини ўрганиш 128
Xalimov M. Chizmachilik fanini o'qitishda interaktiv metodlarni qo'llash zaruriyati 133
Achilov N. N. AutoCAD dasturi yordamida talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish yaqqol tasvirlarni bajarish asosida 136
Анкабаев Р.Т., Миржалилов М. Б. Тасвирий саънатда машғулотларида миниатюрани ранг тасвирини ўргатишнинг аҳамияти 141
Achilov N. N. Ko'rgazmali qurollardan foydalangan holda talabalarda ijodiy qobiliyat va dars samaradorligini oshirish yo'llari 145
Saydaliyev S.S., Nig'manov B.V., Achilov N.N. Arxitekturada inson va fazo 149
Ҳожиев Р. Б. Норбоева Д.О. Ёшларнинг ижтимоий қатлам сифатида мавжудлигининг онтологик асоси 155

Adabiyotlar:

1. N.Abdullaev. San'at tarixi. "San'at". T., 2001.
2. Ismatov Ulfat Shuhratovich. Technologies of Working on Graphic Materials in Fine Arts Classes. Journal of Asian Multicultural Research for Educational Study ISSN: 2708-9703 Vol. 1 No. 2, 2020 (page 001-004)
3. Shuhratovich, I. U. (2020). Application of innovation in teaching process. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences, 8 (5), Part II, 4-8.
4. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. T. 1991.
5. Ismatov Ulfat Shuhratovich and Sabirov Sarvar Tursunmurotovich. Development of Creative Competence in Teaching Future Teachers of Fine Arts to Work in Graphic Materials. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, Vol. 24, Issue 05, 2020 ISSN: 1475-7192

РЕЗЮМЕ

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini tasviriy san'at tur va janrlari, ya'ni maishiy janrning rivojlanish tarixi, tasviriy san'atdagi ahamiyat haqida chuqurroq bilim olishga, shu janrda ijod qilgan rassomlar haqida ma'lumot berib o'tilgan.

РЕЗЮМЕ

Будущим учителям изобразительного искусства будут предоставлены глубокие знания о типах и жанрах изобразительного искусства, то есть истории развития домашнего жанра, важности изобразительного искусства и художников, которые творили в этом жанре.

SUMMARY

Prospective teachers of fine arts were provided with information about the types and genres of fine arts, ie the history of the development of the domestic genre, the importance of fine arts, the artists who created in this genre.

ЎҚУВЧИЛАР ТАЪЛИМ-ТАРБИЯСИ ЖАРАЁНИДАТАСВИРИЙ САНЪАТ ЎҚИТУВЧИСИНИНГ ЎРНИ

Марасулова И.М.

ЧДПИ "Тасвирий санъат" кафедраси катта ўқитувчиси

Зулфиев Р.Н.

ЧДПИ тасвирий ва амалий безак санъати йўналиши 1-курс магистранти

Таянч сўзлар: педагогика, сифатли таълим, тасвирий санъат, ижодий қобилият, касбий маъсулият, фидойилик, ташаббускорлик.

Ключевые слова: педагогика, качественное образование, изобразительное искусство, творческие способности, профессиональная ответственность, целеустремленность, инициативность.

Key words: pedagogy, quality education, fine arts, creativity, professional responsibility, dedication, initiative.

Жамиятимиз ривожланишининг чуқур иқтисодий ва ижтимоий ўзгаришлар рўй бераётган ҳозирги босқичида ўқувчиларга таълим-тарбия бериш сифатини ошириш йўллари ва воситаларини излаб топиш замонавий педагогиканинг асосий долзарб вазифаларидан бири ҳисобланади. Бу масалага кейинги йилларда ҳукуматимиз томонидан катта эътибор берилиб, узлуксиз таълим тизимида туб ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Мазкур жараёнлар моҳиятан педагогик таълим тизими кадрлар тайёрлаш имкониятларининг тубдан яхшиланишига, жамиятни оғишмай ривожлантириш негизида умумжаҳон таълим муҳитига мос тарзда узлуксиз педагогик таълим тизимини яратишга олиб келади.

Яқинда таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси ишчи гуруҳи таълим сифатини ошириш бўйича амалга оширилаётган ишларнинг самарадорлик

кўрсаткичларини ўрганиш ва педагогларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш мақсадида Тошкент вилоятидаги таълим муассасаларида бўлди. Ушбу жараёнда аниқланган камчиликларни ҳамкорликда бартараф этиш учун олий таълим муассасалари, вилоят халқ таълими бошқармаси ва туман (шаҳар) халқ таълими бўлимлари учун:

– Таълим сифати паст мактаблар билан манзилли ишлаш чораларини кўриш, уларни ОТМ, метод хизмат ва ҳудудий марказга бириктириш;
– мактабларга бириктирилган олий таълим муассасаларининг хусусияти ва кафедралар салоҳиятидан келиб чиқиб, профессор-ўқитувчилар томонидан мактабда фаолият юритаётган фан ўқитувчиларининг малакасини ошириш ва сифат таркибини яхшилашга кўмаклашиш каби вазифалар белгилаб берилди.

Мана шу вазифалардан келиб чиққан ҳолда тасвирий санъат соҳасидаги муаммоларни ўрганиб чиқиш, таълим сифатига эришиш учун энг мақбул ечимларни амалиётга жорий этиш масаласи ҳам долзарблигини лозим бўлади.Шу сабабли ҳам биринчи навбатда таълим мазмунини қайтадан кўриб чиқиш, хусусан, инновацион технологиялар ёрдамида таълим сифатини ошириш ғояси кун тартибига кўндаланг қилиб қўйилганлигини таъкидлаш ўринлидир. Бу мазмунга ёш авлоднинг нафақат билими, кўникма ва малакалари, балки умуминсоний маданиятни ташкил қилувчи – ижодий қобилиятларни ривожлантириш, тасвирий санъат орқали миллий қадриятларга, атроф-муҳитга нисбатан муносабатларни ҳам киритиш мумкин.Дарҳақиқат, таълимни ривожлантиришнинг ҳозирги босқичида юксак ахлоқий ва маънавий жиҳатдан бой инсонни тарбиялаш муҳим аҳамият касб этади. Шундан келиб чиқиб, эстетик идеаллар ва қадрият муносабатларини шакллантиришда, ёш авлоднинг интеллектуал ва ижодий ривожланишида тасвирий санъат ўқитувчиларига катта маъсулият юклайди.

Умумтаълим муассасалари олдида ўқувчиларнинг лаёқати, қизиқишлари ва эҳтиёжларини қондириш ҳамда дарсдан ташқари фаолияти механизмларини ишлаб чиқишвазифаси айнан шу касб эгалари зиммасига тушади. «Ўқитувчи ўз ишини чин дилдан яхши кўрадиган ҳам актёр, ҳам рассом бўлиши лозим» – деган эди рус ёзувчиси Антон Павлович Чехов . Бу фикрга қўшилган ҳолда. мураббийда ҳам тарбиячи, ҳам ўқитувчи, ҳам актёр ҳам рассом вазифасини бажариш учун керакли рағбат уларнинг ўзларидаги болаларга бўлган муҳаббат, ўз ишининг эзгулигини ҳис қилиш, устозлик маъсулиятини англаб етиш орқали пайдо бўлади деб бемалол айта оламиз. Таълим-тарбия орқали ҳаётда яшовчанликни ўргатиш ва қалбан меҳр бериш - бу ўқитувчилик касбининг асл моҳияти ҳисобланади. Болаларга бўлган чексиз муҳаббат, хайрихохлик, сезгирлик, диққат-эътиборлилик, ҳар қандай ҳолатда педагогик вазиятни тўғри баҳолаш ва энг яхши вариантни тезда топиш қобилияти ўқитувчи касбининг аҳамиятини оширади. Ўқитувчи ва ўқувчилар ўртасидаги муносабатлар ҳақида гапирганда, барчамиз уларнинг ёши ва ҳаётий тажрибаси туфайли тенг бўла олмаслигини тушунамиз. Аммо бир жиҳатдан улар ўртасида самимийлик даражасидаги тенглик мажбурийдир Энг яхши дўст ва ёрдамчи бўлган ўқитувчи шогирдлари учун яхши УСТОЗ ҳисобланади. Ўқитувчи ўз ўқувчиларининг қизиқишларини билиши ва ҳурмат қилиши керак. Ўқувчини тинглаши ва тушуниши ва у билан муносабатда тўғри йўлни топа олиши керак.

Замонавий тасвирий санъат ўқитувчиси юқоридаги омилларни ҳисобга олган ҳолда таълим олдидаги ўз маъсулиятини ҳис қилиши, ўз касбига нисбатан ҳурмат-эътибор билан ёндашиши ва ҳар қандай вазиятга ижодкорлик билан ёндашиш кўникмаларини ривожлантириши зарур.

Ҳозирги шароитимизда эса мактабларда тасвирий санъат дарсларининг камлиги, бу фанга раҳбарият ҳам ва мутахасислиги бўлмаган ўқитувчилар ҳам, ҳаттоки мутахасислиги бўлиб туриб бу фанга паст назар билан қарайдиганлар ҳам учраб туради. Янги ўқув йилининг бошида дарс тақсимоти вақтида, дарс соатини талашиб-тортишиб, фаним бўйича шунақа янгиликлар қиламан, ундай қиламан, бундай қиламан дейдиганлар, дарс бошлангандан кейин бир ой, боринғки икки ой шу ишларни қиладида, кейин аста секин масъулиятини эсдан чиқаради ва натижада фанга қизиқиши сўниб боради. Кейинчалик дарсга кириб чиқсам бўлди, дарсни шундай ўтсам ҳам, жон куйдириб меҳнат қилсам ҳам шу ойликни оларканман дейдида, дарсга номига кириб, вақтни ўтказиб юрадиганлар ҳам бор орамизда. Бундай фикрда юрадиган ўқитувчлар қайсилар? Масалан; мутахасислиги бўлмаган ўқитувчилар, мутахасис бўлиб туриб ўзи танлаган фанни иккинчи даражага қўядиган ўқитувчилар. Мактабга иш сўраб келиб менга стаж учун 4-5 соат дарс бўлади номига келиб кетсам бўлди дейдиган фанга паст назар билан қарайдиган ўқитувчилар киради. Бу нақадар тасвирий санъат фани қачон биринчи даражага чиқади. Келинг мутахасислиги бўлмаган ўқитувчини олайлик. Бу ўқитувчи ўзининг фанини мукаммал ўрганган бўлса бу дегани тасвирий санъат дарсини ҳам ўта оламан дегани эмаску. Тасвирий санъат фанига чуқуроқ кириб борсангиз, бу фаннинг айрим атамалари ва чизиш тартибини умрида кўрмаган ва эшитмаган бошқа фан ўқитувчиси қандай қилиб тасвирий санъат фанидан дарс ўтаман дея олади. Бошқа фан ўқитувчиси, тасвирий санъат фани ўқитувчисининг юзаки дарс ўтаётганини кўриб, ие мен ҳам тасвирий санъат дарсини ёки чизмачилик фанини ўтсам бўларкан деган фикрга келади. Агар биз юқорида келтирилган ишларни қилмаса, ўз мутахасислиги фанига беписанд қарамасдан ўз фанини фидойиси бўлиб, ўзини қандай яхши кўрса, фанини ҳам шундай яхши кўриб, масъулият билан ёндашиши лозим. Ҳозирги кунда кўпчилик тасвирий санъат фан ўқитувчилари дарс соати камлигидан шикоят қилишади. Буни гапирганимиз билан мактаб раҳбари дарс соатини бизга кўпайтириб бера олмайди. Тасвирий санъат ўқитувчилари дарсни вақти ва соати кам деб бахона қилмасдан, дарсдан кейин тўгараклар ташкил қилиб ҳарбир иқтидорли расм чизишга лаёқати бор ўқитувчилар билан индувидалишласак, ҳар ойда кўргазмалар ва рассомлар билан суҳбатлар ташкил қилинса. Қани айтингчи бошқа фан ўқитувчиси тасвирий санъатдан менга ҳам дарс соати беринг дея олармикан. Аксинча ҳар ким ўз мутахасислигини ўтгани яхши деган фикрга келади. Ана шундай ишларни қилсангиз бошқа мактаблардан ҳам ўқувчилар ўзи сизни излаб келади, менга ҳам тасвирий санъат сирларини ўргатинг деб келади. Ана шунда ўз иш жойингизда фанингиз биринчи даражага чиқади. Иккинчи даражага қўювчи ота-оналар ўзи болаларини сизга олиб келади. Хулоса қилиб айтганда тасвирий санъат ўқитувчисидаги касбий маъсулиятни ҳис қилиш, фидойилик, ташаббускорлик ва қатъият ўқувчиларнинг бу фанга қизиқиши, улардаги ижодкорлик қобилиятларининг шаклланиши ҳамда таълим-тарбиясига кучли таъсир кўрсатади деб ўйлаймиз.

Адабиётлар:

1. Султанов Х.Э., Зулфиев Р.Н.Перспективы инновационного кластера педагогического образования в области изобразительного искусства /Science and education scientific journal volume 1, issue 9 december 2020//–ст. -434-445.

2. Султанов Х.Э. Узлуксиз таълим тизимида ўқувчиларнинг ижодий қобилиятларини ривожлантириш (тасвирий санъат дарслари мисолида) // Замонавий таълим илмий амалий, оммабоп журнали № 4 2016. -б. -13;

3. Султанов Х.Э. Тасвирий санъат машғулотларида талабаларнинг ижодий қобилиятини ривожлантиришда инновацион технологиялардан фойдаланиш / “Замонавий таълим” илмий-амалий оммабоп журнали, №11, 2016. -59-64 б.;

4. Султанов Х.Э, Innovation technology clusters use of technology in illustration/ International Journal of Psychosocial Rehabilitatio//- Vol. 24, Issue 04, 2020 ISSN: 1475-7192: -3876.

5. Sultanov Kh.E. (2020). Marasulova I.M., Bakhriev I.S., Ankabaev R.T. The Need for Creation of a Cluster of Pedagogical Innovations in the System of Continuous Education / International Journal of Psychosocial Rehabilitation, ISSN: 1475-7192 // Vol. 24, Issue 05. P. 6586-6591;

6. Sultanov Kh.E., Sobirov S.T. (2020). Marasulova I.. M. Theoretical Basis of Cluster Approach In Fine Arts Education / Journal of Critical Reviews ISSN- 2394-5125 // Vol 7, Issue 9. P.108-111.

РЕЗЮМЕ

Мақолада умумтаълим мактаблари, чунончи, тасвирий санъат фанини ўқитишдаги ечимини кутаётган долзарб муаммолар тавсифлаб берилади.Шунингдек уни бартараф этишда мутахассислик фани ўқитувчисининг ўрни асослаб берилади.

РЕЗЮМЕ

В статье описаны актуальные проблемы преподавания в общеобразовательных школах, в частности, изобразительного искусства. Обоснована роль учителя специальности в ее устранении.

SUMMARY

The article describes the actual problems of teaching in general education schools, in particular, the fine arts. The role of the teacher of the specialty in its elimination has been substantiated.

ФОРМИРОВАНИЕ КЛЮЧЕВЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ У СТУДЕНТОВ С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ ЧЕРЕЗ ПРИМЕНЕНИЕ ИКТ

Абдуллаева Г.С.

ЧГПИТО доцент кафедры «Дефектология»

Tayanch so'zlar: mobillik, AKT, kompetentlik, ijodiypotentsial, kasbiylik.

Ключевые слова: профессионализм, мобильность, ИКТ, компетентность, творческий потенциал.

Key words: professionalism, mobility, ICT, competence, creativity.

Важными целями современного образования является развитие у студентов способностидействовать и быть успешными, формирование таких качеств, как профессиональныйуниверсализм, способность менять сферы деятельности, способы деятельности надостаточно высоком уровне. Востребованными становятся такие качества личности, какмобильность, решительность, ответственность, способность усваивать и применять знания в незнакомых ситуациях, способность выстраивать коммуникацию с другими людьми. Поэтому основным результатом деятельности образовательного учреждения должна статьне система знаний, умений и навыков, а способность человека действовать в конкретнойжизненной ситуации. Именно с этим связано появление многих идей компетентностногоподхода в образовании.

Для начала остановимся на понятийном аппарате компетентностного подхода.

Под компетентностным подходом понимают совокупность общих принципов определения целей образования, отбора содержания образования, организации образовательного процесса и оценки образовательных результатов.

Внутри компетентностного подхода выделяются два базовых понятия: «компетенция» и «компетентность». По определению теоретика компетентностногоподхода А.В. Хуторского, компетенция – это готовность человека к мобилизации знаний, умений и внешних ресурсов для эффективной деятельности в конкретной жизненнойситуации. Компетентность – это способность к деятельности в определенной личностно-значимой ситуации.

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеў институтының Ж. Орынбаев атындағы Қарақалпақстан
филиалы

**«МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ
БИЛИМЛЕНДИРИЎ» № 3-2**
Нөкис — 2021

Басып шығыўға жуўапкер:
А. Тилегенов

Баспаға таярлаған:
А. Тилегенов, Н. Абдукаримов

Оригинал-макеттен басыўға рухсат етилди 12.03.2021. Форматы 60x84$^{1}/_{16}$
«Таймс» гарнитурасында офсет усылында басылды.
Шәртли б.т. Нашр. т. Нусқасы 2000. Буйыртпа №

«NISO POLIGRAF» ШК босмахонасида босилди.
Тошкент ш., Ҳ. Бойқаро, 51